

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/150/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317010988
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2317010988.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Jana Mihala a JUDr. Kataríny Batisovej, v trestnej veci obžalovaného A. E., nar. XX.XX.XXXX, pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č. k. 9T/201/2017-186 zo dňa 10.09.2018, na verejnom zasadnutí konanom dňa 24.01.2019 v Trnave, takto:

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný A. E., nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom K. XXXX/XX, B., t.č. vo výkone väzby v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov v inej trestnej veci,

odsudzuj e:

Podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona s prihliadnutím na § 37 písm. m/, § 38 ods. 2, ods. 5, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona súd obžalovaného zaraďuje na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 odsek 2 Trestného zákona súd ruší výrok o treste uloženom obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV. sp. zn. 0T/35/2017 zo dňa 19.03.2017, právoplatným dňa 19.03.2017, ako aj ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Galanta, č.k. 9T/201/2017-186 zo dňa 10.09.2018 bol obžalovaný A. E. nar. XX.XX.XXXX v B., trvale bytom K. XXXX/XX, B., t.č. vo výkone väzby v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov v inej trestnej veci, uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe,

že

dňa 28.02.2017 v čase od cca 06.45 hod do 06.50 hod v B. na ulici B. na trávinatej ploche nachádzajúcej sa pri schodoch vedúcich na pódium amfiteátra počas chôdze zozadu chytil poškodenú A. V. za nadlaktie ľavej ruky, čím bola nútená zastaviť sa, po čom prešiel popri jej ľavici pred ňu, čím jej zabránil vo voľnom pohybe a následne sa jej spýtal, či má niečo pri sebe, na čo mu poškodená odpovedala, že nemá, po čom ju vyzval, aby vytiahla peňaženku, ktorú zo strachu vytiahla, otvorila ju a vybrala z nej mince v celkovej hodnote 5, . eur, ktoré mu dala a peňaženku, v ktorej sa ešte nachádzala bankovka v nominálnej hodnote 5, . eur si tlačila k sebe s cieľom uchrániť ju, čo sa jej však nepodarilo, lebo jej ju násilím vytrhol a sám z nej túto bankovku vybral. Následne okolo nich prechádzala neznáma osoba ženského pohlavia, kedy začal byť obvinený agresívny a vyhrážal sa poškodenej, že ak začne kričať, tak ju zabije, čím poškodenej A. V. spôsobil psychickú traumu a škodu odcudzením peňazí vo výške 10, . eur, teda proti inému použil hrozbu bezprostredného násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci,

čím spáchal zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona.

Za tento skutok okresný súd obžalovanému uložil podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona s prihladnutím na § 37 písm. h/ a § 37 písm. m/, § 38 ods. 2, ods. 5, § 41 ods. 2, § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo 5 (päť) rokov a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona okresný súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona okresný súd zrušil výrok o treste uloženom obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV. sp. zn. OT/35/2017 zo dňa 19.3.2017, právoplatným dňa 19.3.2017, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad. Zároveň podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku okresný súd uložil obžalovanému povinnosť náhrady škody voči poškodenej Ing. A. V. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., Q. XXXX/XX, škodu vo výške 10,- eur.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 186-188.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že prokurátor Okresnej prokuratúry Galanta podal dňa 14.12.2017 na okresný súd Galanta obžalobu na A. E., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie prečítaním zápisnice o výpovedi obžalovaného A. E. z prípravného konania zo dňa 10.05.2017, oboznámením obrazových záznamov z CD, výsluchom svedkov: poškodenej Ing. A. V. J., A. V., svedka Q. K., V. U. prečítaním zápisnice o výpovedi svedkyne U. O. z prípravného konania, ako i oboznámením listinnými dôkazmi: zápisnica o rekognícií, lustrácia z registra priestupkov, lustrácia z registra trestov.

Z vykonaných dôkazov mal okresný súd za dostatočne preukázané, že obžalovaný sa dopustil žalovanej trestnej činnosti. Obžalovaný spáchanie skutku popieral, uviedol, že v čase spáchania skutku bol u svojej priateľky v O., avšak toto tvrdenie bolo priamo vyvrátené priateľkou obžalovaného, ktorá uviedla, že v inkriminovanom čase u nej obžalovaný nebol. Okresný súd vzal do úvahy i skutočnosť, že obžalovaný počas celého konania spáchanie skutku popieral, no v záverečnej reči už obhajoba poprela iba násilnú zločku konania obžalovaného a žiadala prekvalifikovať skutok na prečin krádeže. Zo spáchania skutku bol obžalovaný jednoznačne usvedčovaný výpoveďou poškodenej, ktorá podrobne opísala priebeh skutku, tak isto opoznala obžalovaného pri rekognícií. Jej výpoveď bola podporená aj výpoveďami ďalších svedkov.

Pokiaľ ide o druh a výmeru trestu, okresný súd vychádzal zo základnej trestnej sadzby za uvedený zločin podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona v rozmedzí 3 roky až 8 rokov. Okresný súd nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť, pričom zistil dve priťažujúce okolnosti podľa § 37 písm. h/ a m/ Trestného zákona. Z odpisu registra trestov bolo zistené, že obžalovaný spáchal opätovne zločin, preto bolo potrebné v zmysle § 38 ods. 5 Trestného zákona zvýšiť dolnú hranicu trestnej sadzby o 1. Upravená trestná sadzba predstavovala 5 rokov a 6 mesiacov až 8 rokov, pričom okresný súd v rámci upravenej trestnej sadzby uložil obžalovanému súhrnný trest odňatia slobody na samej spodnej hranici, t.j. vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov, majúc za preukázané, že takto uložený trest považuje za dostatočný na ochranu spoločnosti ako i nápravu páchatel'a. Súhrnný trest bol okresným súdom ukladaný preto, že k spáchaniu tohto skutku došlo v súbehu so skutkom, za ktorý bol obžalovaný odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV. sp. zn. OT/35/2017 zo dňa 19.03.2017, právoplatným dňa 19.03.2017. Okresný súd

pre výkon trestu odňatia slobody zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia, nakoľko tento bol v posledných desiatich rokoch vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

O náhrade škody okresný súd rozhodol podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku tak, že obžalovaného zaviazal na náhradu škody voči poškodenej Ing. A. V. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., Q. XXXX/XX vo výške 10 eur, nakoľko bol nárok na náhradu škody poškodenou riadne a včas uplatnený a preukázaný.

Proti tomuto rozsudku v celosti (t.j. voči výroku o vine ako i výroku o treste) zahlásil ihneď po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní odvolanie obžalovaný a jeho obhajca, ktoré písomne odôvodnili na č.I. 200 a č.I. 202. Obhajca obžalovaného v odvolaní nesúhlasil s uznaním viny obžalovaného, poukázal na jedinú usvedčujúcu výpoveď poškodenej, ktorá však bola v rozpore s výpoveďou obžalovaného. Tak isto spochybňuje i výpovede svedkov, keďže svedkovia neboli priamymi svedkami skutku, o skutku vedeli len sprostredkované. Z dokazovania okresným súdom tiež nevyplývala násilná zločka, charakterizujúca skutkovú podstatu trestného činu lúpeže. Súdom ustálený skutkový stav vykazuje znaky pochybnosti, ktoré majú mať za následok oslobodenie obžalovaného spod obžaloby v zmysle zásady „in dubio pro reo“.

Obžalovaný v podanom odvolaní poukazuje na niekoľkokrát menené výpovede poškodenej ako i svedkov. Tiež poukazuje na nedostatočne odôvodnené rozhodnutie, z ktorého jasne nevyplýva, prečo bol obžalovaný uznaný vinným. Navrhol oslobodiť ho spod obžaloby v zmysle zásady „in dubio pro reo“. Poukazuje na to, že sa bez svojej viny nemohol dostaviť na hlavné pojednávanie konané dňa 16.05.2017, žiada vykonať nové pojednávanie, na ktorom súd zopakuje dokazovanie a bude mať možnosť konfrontovať sa s poškodenou.

Vzhľadom na odvolaciu argumentáciu obhajoba navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vo veci vyslovil nevinu obžalovaného.

Okresný prokurátor sa k odvolaniu obžalovaného a jeho obhajcu nevyjadril.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 24.01.2019 za prítomnosti obhajcu obžalovaného a zástupcu Krajskej prokuratúry v Trnave, na ktorom oboznámil zúčastnených s napadnutým rozsudkom okresného súdu, odvolaním obžalovaného a podstatným obsahom spisu. Obhajca obžalovaného poukázal na písomné dôvody odvolania, opätovne poukázal na to, že vina obžalovaného nebola dostatočne preukázaná, nebola preukázaná násilná zločka pri trestnom čine lúpeže, navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a obžalovaného v zmysle zásady „in dubio pro reo“ oslobodiť. Zástupca Krajskej prokuratúry v Trnave navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu vyššie uvedeného § 317 Trestného poriadku odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je sčasti dôvodné, pretože rozhodnutím súdu prvého stupňa pokiaľ išlo o uloženie trestu za spáchané skutky došlo k porušeniu ustanovení Trestného zákona. Uvedené pochybenie okresného súdu však za danej dôkaznej situácie bolo možné napraviť odvolacím súdom bez toho, aby musel vec vrátiť okresnému súdu, a teda mohol sám vo veci rozhodnúť.

Pokiaľ ide o napadnutý výrok o vine, odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci vykonal všetky dôkazy, ktoré mal k dispozícii, a to pri uplatnení všetkých základných zásad, ktoré trestný proces upravujú. V odôvodnení napadnutého rozsudku jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za dokázané, o ktoré skutočnosti svoje tvrdenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov. Záverečný názor okresného súdu na prejednanú vec, keď obžalovaného uznal za vinného zo spáchania skutkov, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie je dostatočne presvedčivé a opodstatnené z hľadiska vecnej správnosti. Okresný súd napadnutý rozsudok odôvodnil v súlade s ust. § 168 Trestného poriadku a odvolací súd sa bez výhrad s týmto odôvodnením stotožňuje a odkazuje naň. Preto sa na skonštatovanie správnosti výroku,

ktorým okresný súd uznal obžalovaného vinným zo spáchania skutku žiada odvolacím súdom uviesť nasledovné:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, odvolací súd napadnutý rozsudok zruší aj ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona.

Podľa § 321 ods. 3 Trestného poriadku, ak preskúmava všetky výroky, ale je chybná len časť napadnutého rozsudku a možno ju oddeliť od ostatných, zruší odvolací súd rozsudok len v tejto časti; ak však zruší hoci aj len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 veta prvá Trestného poriadku, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom.

Vzhľadom na obsah podaného odvolania, ktoré smerovalo tak čo do výroku o vine ako i výroku o treste, je v danej veci predmetom odvolacieho konania napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celosti.

Pokiaľ ide o napadnutý výrok i vine, obrana obžalovaného spočívala v spochybnení vierohodnosti výpovede poškodenej, poukazom na jej výpoveď ako jediný usvedčujúci dôkaz na základe ktorého nebolo možné uznať obžalovaného vinným zo spáchania žalovaného skutku. Výpovede ďalších svedkov považuje za irelevantné, nakoľko neboli priamymi svedkami činu, taktiež ich nebolo možné uznať ako vierohodné, nakoľko boli počas konania menené. Poukazuje tiež na absenciu násilnej zločky, charakterizujúcej skutkovú podstatu trestného činu lúpeže.

S vyššie uvedenými námietkami obžalovaného sa odvolací súd v žiadnom prípade nestotožňuje. Je síce pravdou, že jediným priamym dôkazom v konaní bola usvedčujúca výpoveď poškodenej A. V., jej výpoveď však bola v konaní podopretá i ďalšími relevantnými nepriamymi dôkazmi, a to výpoveďami svedkov Ing. A. V. J., obrazovým záznamom, výpoveďami príslušníkov PZ, ktorí obžalovaného opoznali na kamerových záznamoch na základe poznatkov z úradnej činnosti, tiež vykonanou rekogníciou ako i výpoveďou údajnej priateľky obžalovaného, ktorá vyvrátila aliby obžalovaného.

Odvolací súd poukazuje na to, že v prípade, ak má slúžiť výpoveď svedka ako jediný dôkaz preukazujúci vinu obžalovaného, bez ďalších podporných dôkazov musí byť tento dôkazný prostriedok jasný, logický, zrozumiteľný, presvedčivý, vierohodný a zároveň nesmie byť inými dôkazmi spochybniteľný. Na preukázanie toho, či sa skutok pre ktorý bola osoba obžalovaná stal, ako i na preukázanie viny obžalovaného musí súhrn priamych i nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušenú sústavu navzájom sa dopĺňujúcich dôkazov a skutočností, ktoré vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazujú všetky okolnosti žalovaného skutku, t.j. či sa skutok stal, či z jeho spáchania obžalovaného spoľahlivo usvedčujú a súčasne vylučujú možnosť akéhokoľvek iného právneho záveru. Výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania sa stal. To platí obzvlášť vtedy, keď v prejednávanom prípade existujú dve skupiny dôkazov, ktoré si navzájom odporujú, pričom rozhodnutie musí oprieť o vierohodnosť jednej alebo druhej skupiny dôkazov, presne tak, ako to bolo v tejto veci.

Obdobný názor vyslovil i Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 2Tos/4/2009 z 26. februára 2010, podľa ktorého „...ak má byť rozhodnutie o vine založené na výpovedi len jedného svedka, priamo usvedčujúceho obžalovaného zo spáchania skutku, musia byť ostatné nepriame dôkazy tak ucelené a navzájom previazané, aby nedávali najmenšiu pochybnosť o vierohodnosti jediného usvedčujúceho dôkazu a samotný tento dôkaz musí byť preverený všetkými dostupnými prostriedkami, ktoré umožňujú Trestný poriadok.“

Na jednej strane tu stojí výpoveď poškodenej A. V., ktorá o priebehu skutku vypovedala konštantne, jej výpoveď bola nemenná, zhodovala sa s opísaním skutkového deja s opísaním deja jej matkou, svedkyňou Ing. A. V. J., bola logická, bez akýchkoľvek trhlín a pochybností. Jej výpoveď jednoznačne zodpovedala vykonaným dôkazom. Odvolací súd v plnej zhode so súdom prvého stupňa považuje

usvedčujúcu výpoveď poškodenej A. V. za vierohodnú, bez akejkoľvek motivácie poškodeného krivo obviniť obžalovaného.

O tomto závere svedčia aj výsledky vykonanej rekognície konanej dňa 21.03.2017 na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Šali, počas ktorej boli poškodenej predložené dovedna 4 fotoalby so 6 rôznymi osobami (figurantami), medzi ktorými bol i obžalovaný. Poškodená v každom albume opoznala a jednoznačne označila obžalovaného A. E. ako osobu, ktorá a dopustila spáchania skutku. Tu treba podotknúť, že prvotná charakteristika, ktorou poškodená popísala osobu páchatel'a počas prvého výsluchu sa zhodovala s črtami obžalovaného. Pokiaľ ide o rekogníciu, v danom prípade išlo o rekogníciu podľa anatomicke-morfologických (statických) identifikačných znakov (napr. výška, postava, tvár, oči, uši, nos, vlasy, nápadné znaky, tetovanie a ďalšie). Takého opoznanie celkom určite môže byť podkladom (v spojení s inými dôkazmi) pre uznanie viny obžalovaného. Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa zastáva názor, že výsledky rekognície vyzneli jednoznačne a umožnili urobiť nepochybný výsledok o vine obžalovaného zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, a to i napriek skutočnosti, že sám obžalovaný opakovane popieral, že by sa v čase spáchania skutku nachádzal na mieste spáchania skutku.

Obžalovaný opakovane uvádzal, že na kamerovom zázname ako dôkazu v tomto konaní nešlo o jeho osobu, avšak túto snahu obžalovaného spochybniť totožnosť svojej osoby na predloženej zázname, vyvrátili výpovede svedkov Q. K. a V. G. ako príslušníkov PZ, ktorí v minulosti s obžalovaným vykonávali rôzne procesné úkony v súvislosti s jeho trestnou činnosťou a na týchto kamerových záznamoch z miesta skutku jednoznačne opoznali a označili obžalovaného.

Pozoruhodná je tiež skutočnosť, na ktorú poukázal aj okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, a to, že obžalovaný od počiatku vyšetrovania popieral spáchanie skutku, svoju prítomnosť na mieste činu v rozhodnom čase, no v záverečnej reči, kedy po vykonaných dôkazoch bolo nad akékoľvek pochybnosti preukázané, že dôkazy svedčia v jeho neprospech a vina obžalovaného je dostatočne preukázaná, domáhal sa prekvalifikovania skutku na prečin krádeže, nakoľko v konaní nebola preukázaná násilná zločka, ktorá charakterizuje trestný čin lúpeže. Obhajoba tu už nenamietala vinu obžalovaného, domáhala sa len prekvalifikovania skutku v úmysle dosiahnuť pre obžalovaného miernejší trest.

V súvislosti s touto námietkou odvolací súd poukazuje na to, že za násilie pri trestnom čine lúpeže v zmysle § 188 Trestného zákona je potrebné považovať fyzické použitie sily smerujúce k prekonaniu alebo zabráneniu kladeného alebo očakávaného odporu. Nie je podmienkou, aby napadnutý (tu poškodená) kládol odpor. Je tomu tak aj preto, že napadnutá osoba si je vedomá fyzickej prevahy útočníka a z obavy pred ďalším násilím odpor radšej neprejavuje a plne sa podrobí vôli útočníka. Zmocnením veci sa rozumie konanie, ktorým si páchatel' vytvorí možnosť voľne s vecou nakladať s vylúčením pôsobenia toho, kto ju mal doposiaľ vo svojej moci. Pre páchatel'a musí ísť o cudziu vec, pričom nie je rozhodujúce, či si páchatel' chce vec ponechať natrvalo, alebo ju len prechodne používať, prípadne s ňou naložiť iným spôsobom (porovnaj R 1/1980).

Skutková podstata trestného činu lúpeže nerozlišuje, či vec, ktorej sa páchatel' zmocňuje vlastnícky patrí osobe voči ktorej je násilie použité alebo vlastnícky patrí inej osobe, predpokladá sa len, že nejde o vec, ktorá je vo výlučnom vlastníctve páchatel'a (primerane R 4532/1932).

Pre naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu lúpeže nie je pritom nevyhnutné, aby zmocnenie vecí nasledovalo bezprostredne po použití násilia. Vyžaduje sa však, aby násilie, ktorého použitie musí vždy zmocnení sa veci predchádzať, bolo spôsobilé ovplyvňovať vôľu poškodeného a byť prostriedkom nátlaku na ňu, a aby vôľa poškodeného bola predchádzajúcim násilným konaním páchatel'a ovplyvnená (napríklad vedomím fyzickej prevahy útočníka, obavou pred ďalším násilím a podobne). Úmysel zmocniť sa cudzej veci môže páchatel' nadobudnúť aj v priebehu vykonávania násilia, ktorého sa začal dopúšťať z iných pohnútok (primerane tiež uznesenie Najvyššieho súdu ČR 26/2004 - T 620).

O trestný čin lúpeže ide aj vtedy, ak páchatel' začal uskutočňovať násilie alebo hrozbu bezprostredného násilia z akejkoľvek inej pohnútky, pokiaľ však behom takéhoto útoku pojme úmysel zmocniť sa cudzej veci a útok alebo hrozba takýmto útokom majú byť prostriedkom či už výlučne alebo vedľa iných cieľov k tomu, aby sa páchatel' zmocnil cudzej veci.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že obžalovaný najprv poškodenú sledoval, po zrýchlení jej chôdze zrýchľil aj on, a keď bol v bezprostrednej blízkosti poškodenej, chytil ju za ľavú ruku (nadlaktie), pričom ju počas celého trvania skutku držal, čím ju obmedzoval vo voľnom pohybe. Už len takéto konanie muselo u poškodenej (ako mladého v čase kedy ku skutku došlo 17 ročného dievčaťa) vzbudiť takú obavu, že celkom prirodzene reagovala tak, že odpor obžalovanému nekládla, ale vydala mu dobrovoľne časť peňazí, ktoré mala v peňaženke, pričom zvyšné peniaze si obžalovaný násilným konaním prisvojil sám. Akonáhle obžalovaný spozoroval neznámu okoloidúcu osobu, v obave aby poškodená neprivolala pomoc verbalizoval jej vyhrážku v znení „ak začneš kričať, zabijem ťa“, čo len vystupňovalo strach poškodenej. Tieto skutočnosti jednoznačne svedčia o tom, že obžalovaný použil na dokonanie skutku násilie tak, ako to predpokladá skutková podstata žalovaného zločinu lúpeže a to, že sa poškodená útoku obžalovaného aktívne nebránila a nevolala o pomoc nezakladajú tvrdenie o opaku ako sa zrejme nesprávne domnieva obžalovaný.

Pokiaľ ide o vzbudenú dôvodnú obavu a strach z násilného konania obžalovaného, v konaní bolo preukázané matkou poškodenej, svedkyňou Ing. A. V. J., že dôsledky konania obžalovaného poškodená znáša dodnes. Trpí posttraumatickou poruchou, máva poruchy spánku, záchvaty úzkosti, zo strachu obmedzila mimoškolské aktivity, bojí sa chodiť vo večerných hodinách von. Poškodená musela po tomto skutku vyhľadať psychologickú pomoc, absolvovala sedenia u psychológa. Svedčí o tom aj žiadosť matky poškodenej, ktorá požiadala súd o prečítanie výpovede jej dcéry (poškodenej) na hlavnom pojednávaní, v prípade, ak by bol potrebný osobný výsluch, aby bol zrealizovaný bez prítomnosti obžalovaného, nakoľko poškodená má aj po čine z obžalovaného strach.

K argumentácií obžalovaného o tom, že v čase kedy malo ku skutku dôjsť nemohol byť na uvedenom mieste, nakoľko sa nachádzal u svojej priateľky, svedkyne U. O. v O., odvolací súd poukazuje na výpoveď tejto svedkyne, ktorá nielenže uviedla, že s obžalovaným v žiadnom vzťahu nie je, ani v minulosti nebola, ale tiež uviedla, že v rozhodnom čase u nej obžalovaný v O. s určitosťou nebol. Bol u nej len jedinýkrát, a to ešte v roku 2016. Aj táto snaha obžalovaného vytvoriť si falošné aliby vyznela v jeho neprospech, aj keď prvotným úmyslom obžalovaného mal byť zrejme presný opak.

Obžalovaný v odvolaní poukazuje na súdnu prax, cituje rôzne výňatky z rozhodovacej činnosti súdov a tiež na výsledky dokazovania, ktoré podľa jeho názoru nedávali dostatočný podklad pre uznanie jeho viny, v dôsledku čoho malo dôjsť k uplatneniu zásady „in dubio pro reo“. Taktiež poukazuje na porušenie jeho základných práv, kedy nemal možnosť pre neprítomnosť na hlavnom pojednávaní konfrontovať sa s poškodenou a svedkami a uviesť skutočnosti preukazujúce jeho nevinu.

V tejto súvislosti odvolací súd dáva obžalovanému do pozornosti (napriek jeho „zorientovanosti“ v judikatúre všeobecných súdov) to, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny nepatrí právo účastníka na rozhodnutie v súlade s jeho skutkovým a právnym názorom, resp. právo na úspech v konaní, event. právo účastníka na také rozhodnutie, ktoré zodpovedá jeho predstavám a očakávaniam. Obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny nie je ani záruka, že rozhodnutie orgánu verejnej moci bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania.

Pre plné ukotvenie obžalovaného v realite mu odvolací súd pripomína tiež to, že hlavné pojednávanie bolo nariadené na 16.05.2018, pričom obžalovaný predvolanie na termín tohto pojednávania prevzal dňa 17.04.2018, zároveň bol poučený o možnosti vykonať hlavné pojednávanie v jeho neprítomnosti. Jeho bezúspešnej snahe poukázať na to, že bol dňa 16.05.2018 vzatý do väzby odvolací súd podotýka, že sa tak stalo v čase o 13:50 hod (táto skutočnosť nesporne vyplýva zo Zápisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby z čl. 180 spisu), pričom hlavné pojednávanie bolo nariadené na 9:30 hod. Obžalovanému nebránil žiadne objektívne skutočnosti, aby sa na pojednávanie dostavil, eventuálne aby svoju neúčast ospravedlnil a požiadal o odročenie hlavného pojednávania. Pokiaľ ide o odročené pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 10.09.2018, obžalovaný bol na toto pojednávanie eskortovaný z ÚVV a ÚVTOS Leopoldov, teda mal možnosť uviesť všetky skutočnosti, na ktoré poukazuje v odvolaní a ktorých neuplatnenie dáva za vinu súdu. Tu odvolací súd poukazuje na zápisnicu z hlavného pojednávania na čl. 183, v ktorej je zachytené, že obžalovaný odmietol ku skutku vypovedať. Odvolacia argumentácia obžalovaného postráda akúkoľvek logiku, preto takéto účelové špekulácie považuje odvolací súd za bezvýznamné. Obžalovaný sa sám pripravil o možnosť predostrieť súdu také argumenty, ktoré by spochybnili dôkazy predložené prokurátorom.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd poukazuje aj na ustálenú súdnu prax, (ktorú by si bezpochyby mal osvojiť i obžalovaný!), v zmysle ktorej „V trestnom konaní bezpochyby platí, že odlišné vyhodnotenie dôkazov týkajúcich sa ustálenia otázky viny zo strany všeobecného súdu oproti ich vyhodnoteniu obžalovaným nemožno považovať za porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. na spravodlivé súdne konanie.“ (mutatis mutandis napr. II. ÚS 37/01 <.).

Pokiaľ ide o vierohodnosť výpovede ako i samotnej osoby obžalovaného, všetky predstreté argumenty, ktoré mali svedčiť o jeho nevine boli bezpečne vyvrátené. Obžalovaný je osobou s bohatou kriminálnou minulosťou, a ani skutočnosť, že bol v minulosti opakovaně súdne trestaný za majetkovú a násilnú trestnú činnosť ho nevedli k náprave a vedeniu riadneho života. Absentuje uňho akýkoľvek rešpekt a vôľa k dodržiavaniu všeobecne záväzných a akceptovaných pravidiel správania sa. Prvýkrát bol právoplatne odsúdený v roku 2012, t.j. ako 17 ročný (mladistvý páchatel'), pričom mu bol za spáchaný prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol ako mladistvému páchatel'ovi uložený alternatívny trest povinnej práce. Tento trest mal na obžalovaného pôsobiť motivačne, niesol znaky subsidiarity trestnej represie. Obžalovaný však motiváciu viesť riadny život poňal opačne, a to tak, že sa plne etabloval na kriminálne prostredie, kedy opätovne páchal trestnú činnosť, za ktorú mu boli ukladané tak podmienené ako i nepodmienené tresty. Aj tento postoj obžalovaného k svojmu protiprávnemu konaniu, svedčí o tom, že vierohodnosť jeho tvrdení bola v konaní podstatne znížená.

Pokiaľ teda ide o preukázanie viny obžalovaného z spáchaného skutku, odvolací súd uzatvára, že súhrn priamych ako i nepriamych dôkazov v danej veci neposkytoval ucelený obraz o trestnom konaní obžalovaného tak, aby žiadny z jednotlivých dôkazov nepripúšťal iný. Odvolací súd poukazuje na správne zistenia okresného súdu, o tom, že bolo preukázané, že k spáchaniu trestného činu došlo a žalovaného skutku sa dopustil obžalovaný A. E. ako trestne zodpovedný páchatel'. V tomto prípade dôkazná situácia poskytla dostatočný podklad pre uznanie viny obžalovaného, všetky dôkazy nevyznievali jednoznačne v jeho neprospech tvorili ucelenú reťaz, ktorá tvorila logický a ucelený obraz o priebehu skutku a osobe páchatela.

Pokiaľ však ide o odvolanie obžalovaného čo do výroku o treste, odvolací súd ho považuje za čiastočne dôvodné, a to aj napriek tomu, že obžalovaný žiadne odvolacie argumenty pokiaľ ide o dĺžku trestu neuviedol.

V konaní bolo nepochybne preukázané a ustálené, že obžalovaný sa svojim konaním dopustil spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, za čo je páchatel'ovi možné uložiť trest odňatia slobody v trvaní 3 roky až 8 rokov nepodmienenčne. Okresný súd správne zistil a prihliadol i na skutočnosť, že obžalovaný sa opätovne dopustil spáchania zločinu, kedy odôvodnene postupoval podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona, a zvýšil dolnú hranicu trestnej sadzby za uvedený zločin o jednu polovicu. Modifikovaná trestná sadzba teda predstavovala 5 rokov a 6 mesiacov až 8 rokov, ako to správne ustálil okresný súd.

Z pripojeného spisu sp. zn. OT/35/2017 bolo zistené, že obžalovaný bol Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV. sp. zn. OT/35/2017-47 z 19.03.2017 právoplatným dňa 19.03.2017 uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/ Trestného zákona, za čo mu bol okresným súdom uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov nepodmienenčne so zaradením pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Vzhľadom na to, že obžalovaný sa spáchania skutku v tejto veci dopustil dňa 28.02.2017, teda skôr, ako mu bol doručený Trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava IV. sp. zn. OT/35/2017, v predmetnej veci boli splnené podmienky na uloženie súhrnného trestu podľa ust. 41 a § 42 ods. 1 Trestného zákona.

Okresný súd uložil obžalovanému súhrnný trest odňatia slobody na samej dolnej hranici modifikovanej trestnej sadzby, a to v trvaní 5 rokov a 6 mesiacov nepodmienenčne.

Súd prvého stupňa však pochybil, pokiaľ išlo o ustálenie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností u obžalovaného. Správne síce u obžalovaného nevzhliadol žiadnu poľahčujúcu okolnosť, no nesprávnym bol záver o priznaní okrem priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m/ Trestného zákona (obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený) aj priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h/ Trestného zákona (obžalovaný spácha viac trestných činov).

Podľa § 38 ods. 1 Trestného zákona, na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na poľahčujúcu okolnosť, priťažujúcu okolnosť, okolnosť, ktorá podmieňuje uloženie trestu pod zákonom ustanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby, alebo okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

Pokiaľ ide o nesprávne priznanú priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h/ Trestného zákona, odvolací súd poukazuje na Stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR sp. zn. Tpj 104/2009 zo 14. júna 2010, z ktorého vyplýva, že spáchanie zbiehajúceho sa trestného činu sa v súlade so zásadou „ne bis in idem“ vyjadrenou v § 38 ods. 1 Trestného zákona nepoužije ako priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, ak by išlo zároveň o okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, pričom môže ísť aj o okolnosť podľa ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona (§ 41 ods. 2 Trestného zákona). Trestnoprávne kolégium tunajšieho odvolacieho súdu sa jednoznačne zhodlo, že uvedené stanovisko je potrebné aj naďalej uplatňovať v rozhodovacej činnosti tunajšieho súdu.

Z vyššie uvedených dôvodov ako aj s poukazom na relevantnú judikatúru, by bolo aplikovanie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h/ Tr. zák. <. porušením zásady zákazu dvojitého pričítania okolnosti podmieňujúcej použitie vyššej trestnej sadzby. Práve preto priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h/ Trestného zákona, ktorú zohľadnil okresný súd v napadnutom rozsudku, a to že sa obžalovaný dopustil viacerých skutkov, nebolo možné priznať, nakoľko táto okolnosť už bola zohľadnená pri ukladaní súhrnného trestu a tak by bolo duplicitne prihliadnuté na tú istú okolnosť, čím by došlo k porušeniu zásady „ne bis in idem“, t.j. nie dvakrát v tej istej veci. Obžalovanému potom bolo potrebné ukladať trest v pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností v pomere 0:1.

Pokiaľ však ide o samotnú výmeru trestu odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne, odvolací súd konštatuje, že takto uložený trest za spáchaný zločin bol súdom prvého stupňa uložený v súlade so zásadami ukladania trestov podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona a súd prvého stupňa tento výrok i náležite odôvodnil. Uložený súhrnný trest odňatia slobody (za súčasného zrušenia výroku o treste uloženého skorším rozhodnutím Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV., sp. zn. OT/35/2017 zo dňa 19.03.2017, právoplatným dňa 19.03.2017 ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad) so zaradením obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom strázenia, nakoľko bol tento v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, považuje aj odvolací súd za úmerný spáchanému skutku, teda zákonný a spravodlivý, zahŕňajúci v sebe tak prvok represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, odrzkadľujúci zároveň morálne odsúdenie páchatel'a.

Pre dosiahnutie účelu trestu a nápravy obžalovaného bolo nevyhnutné nariadiť výkon trestu odňatia slobody v trvaní uvedenom vyššie, tak ako správne učinil okresný súd. Podporne odvolací súd poukazuje i na Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Urtost/3/2017 z 13. júna 2017, z ktorého vyplýva, že „Výkon trestu odňatia slobody predstavuje ústavným poriadkom predvídaný zásah do základných ľudských práv a slobôd páchatel'a iba za predpokladu, že ide o opatrenie v demokratickej spoločnosti nevyhnutné a sledovaný cieľ (účel trestu) nemožno dosiahnuť inak.“ Odvolací súd má za to, že nápravu ako i účel trestu u tohto obžalovaného nemožno dosiahnuť inak.

Takto uložený trest, podľa názoru odvolacieho súdu umocní vedomie obžalovaného o svojom protiprávnom konaní. Páchatel' trestného činu má totižto trest pociťovať ako ujmu a nie ako len formálne odsudzujúce vyjadrenie súdu nad jeho protiprávnym konaním, ktorého znaky sú uvedené v osobitnej časti Trestného zákona. Takto uložený trest odvolací súd považuje za dostatočný, primeraný a spravodlivý, ktorý ho zároveň odradí od ďalšieho páchania trestnej činnosti.

Pokiaľ ide o výrok, ktorým okresný súd zaviazal obžalovaného na náhradu škody poškodenej Ing. A. V. J., tento výrok nebol predmetom odvolacieho prieskumu, nakoľko jeho správnosť obžalovaný v odvolaní nenamietal.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v

odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne, skutkové a právne závery súdu prvého stupňa vo vzťahu k výroku o treste pokiaľ ide o každý argument.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a pochybenie súdu prvého stupňa odvolací súd podľa § 321 ods.1 písm. d/ Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste podľa ktorého odvolací súd napadnutý rozsudok zruší, ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona. Keďže podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom, na základe vyššie uvedených úvah a na základe odvolania obžalovaného, odvolací súd vo veci rozhodol spôsobom vyplývajúcim z výrokovej časti tohto rozsudku, pričom v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku mal dostatok podkladov pre vlastné rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.